

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У
БЕОГРАДУ
Гж 94/22
17.4.2024.године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Јелене Стојилковић, председника већа, Татјане Лемајић и Марије Бошковић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., коју заступа пуномоћник Саша Табаковић, адвокат из Београда, ул. Савска бр. 2, против тужених ББ из ..., кога заступа пуномоћник Зоран Стојковић, адвокат из Београда, ул. Краљице Марије бр. 71, ВВ, чији је привремени заступник Олга Василијевић, адвокат из Београда, ул. Витановачка бр. 34/14, ГГ из ..., ДД из ..., ЂЂ из ... и Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво, ул. Косовска бр. 31, ради утврђења права својине, одлучујући о жалбама туженог ББ и тужене Републике Србије, изјављеним против пресуде Другог основног суда у Београду П 1059/19 од 03.09.2021. године, у седници већа одржаној дана 17.04.2024.године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБАЦУЈЕ СЕ жалба тужене Републике Србије изјављена против става другог, трећег и четвртог изреке пресуде Другог основног суда у Београду П 1059/19 од 03.09.2021. године, као недозвољена.

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Другог основног суда у Београду П 1059/19 од 03.09.2021. године у ставу трећем изреке, а жалба туженог ББ **ОДБИЈА**, као неоснована.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу петом изреке пресуде Другог основног суда у Београду П 1059/19 од 03.09.2021. године у односу на туженог ББ и то тако што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени ББ да тужиљи АА на име трошкова поступка исплати износ од 239.850,00 динара са законском затезном каматом почев од извршности пресуде па до исплате у року од 15 дана од дана пријема писменог отправака пресуде.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог ББ за накнаду трошкова другостепеног поступка.

УКИДА СЕ пресуда Другог основног суда у Београду П 1059/19 од 03.09.2021. године у ставу првом изреке и ставу петом изреке у делу којим је обавезана тужена Република Србија да тужиљи солидарно са туженим ББ накнаде трошкове парничног поступка у износу од 340.245,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате и у том делу предмет **ВРАЋА**, истом суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П 1059/19 од 03.09.2021. године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужиље па је утврђено да тужиља има право својине на катастарској парцели бр. ... КО ..., уписаној у Лист непокретности број ... КО ..., што су тужени ГГ из ..., ДД из ... и ЋЋ из ..., као правни следбеници иза покојног ЕЕ из ... и Република Србија дужни признати и трпети да тужиља на основу ове пресуде укњижи право својине у катастру непокретности.

Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље којим је у односу на тужене ББ и ВВ тражила да се утврди да има право својине на катастарској парцели бр. ... КО ..., уписаној у Лист непокретности бр. ... КО ...

Ставом трећим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиље па је утврђено да тужиља има право својине на непокретности означеној у Листу непокретности број ... КО ... као породична стамбена зграда бр. 1, која се налази на катастарској парцели бр. ... КО ..., што су тужени ББ и ВВ дужни признати и трпети да тужиља на основу ове пресуде укњижи право својине у катастру непокретности.

Ставом четвртим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље којим је у односу на тужене ГГ, ДД и ЋЋ, као правних следбеника иза покојног ЕЕ из ... и Републике Србије тражила да се утврди да има право својине на непокретности означеној у Листу непокретности бр. ... КО ... као породична стамбена зграда бр. 1, која се налази на кат. парцели бр. ... КО...

Ставом петим изреке, обавезани су тужени ББ и Република Србија да тужиљи солидарно накнаде трошкове парничног поступка у износу од 340.245,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде, до исплате.

Против наведене пресуде тужени ББ је благовремено изјавио жалбу, побијајући је у ставу трећем и петом изреке, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права. Трошкове другостепеног поступка је тражио и определио.

Жалбу је изјавила и тужена Република Србија побијајући пресуду у целости због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужила је благовремено дала одговор на жалбе тужених.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу одредбе члана 386 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр. 72/11...18/20), Апелациони суд је нашао да је жалба туженог ББ делимично основана, док је жалба тужене Републике Србије делимично недозвољена и делимично основана.

Приликом одлучивања о жалби туженог ББ апелациони суд је истовремено одлучивао и о делу одлуке који се односи на туженог ВВ који није изјавио жалбу а приликом одлучивања о жалби тужене Републике Србије истовремено је одлучивао и о делу одлуке који се односи на тужене ГГ, ДД и ЂЂ јер се због статуса тужених у овом спору-јединствених супарничара, дејство жалбе коју је изјавио тужени ББ протеже и на туженог ВВ а дејство жалбе тужене Републике Србије протеже и на тужене ГГ, ДД и ЂЂ у смислу члана 210 ЗПП пошто се сматрају као једна парнична странка и спор се мора решити на једнак начин према свим туженима.

Како се тужбени захтеви тужиле ближе наведен у ставу другом и трећем изреке побијане пресуде не односи на тужену Републику Србију док је ставом четвртим изреке тужбени захтев у односу на тужену Републику Србију одбијен као неоснован, то по налажењу овог суда тужена Република Србија нема правни интерес да у том делу побија првостепену пресуду, због чега је жалба тужене у делу којим се побијају наведени ставови недозвољена у смислу одредбе члана 378 став 1 и 3 Закона о парничном поступку из ког разлога је применом члана 389 истог закона одлучено као у ставу првом изреке ове пресуде.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које повреде другостепени суд пази по службеној дужности. Неосновано се жалбеним наводима туженог ББ указује да је побијана пресуда у ожабеном ставу трећем изреке захваћена битном повредом поступка из члана 374 став 2 тачка 2 (услед очигледне грешке у куцању погрешно је наведен став 1. обзиром да из жалбених навода произилази да се указује на битну повреду из става 2 тачка 2. наведеног члана). Наиме, основ тужбеног захтева у овој парници је имовинскоправни захтев, односно утврђење права својине сагласно члану 20, 21 и 28 Закона о основама својинскоправних односа, што сходно члану 1 ЗПП, представља захтев за који је установљена надлежност редовног суда. Супротно жалбеним наводима тужених ББ и Републике Србије побијана пресуда није захваћена ни битном повредом поступка из тачке 12 истог члана те се правилност утврђеног чињеничног стања и примена материјалног права са сигурношћу може испитати.

Према образложењу побијане пресуде и утврђеном чињеничном стању, тужила као купац и тужени ББ као продавац дана 02.10.1997. године закључили су уговор о купопродаји непокретности који је за предмет имао пренос ванкњижног права својине на кући у ... која се налази на катастарској парцели бр. ... КО ... са правом коришћења катастарске парцеле бр. ... КО ..., а која непокретност је изграђена на основу грађевинске дозволе Народног одбора Општине Чукарица у Београду 06 бр. 18015/1-58 од 10.10.1959. године. У уговору је констатовано да је продавац власник куће у ... која се налази у улици ..., постојеће на кат.парцели бр. ... КО ... изграђене на основу

грађевинске дозволе Народног одбора општине Чукарице од 10.10.1959. године и по том основу корисник земљишта под зградом која служи употреби зграде идентично кат.парцели бр. ... КО ... Предметни уговор није оверен, а тужилца је туженом ББ исплатила купопродајну цену у целости и у посед непокретности ушла је 1997. године, од када је у мирној и неометаној државини.

Тужени ББ је ванкњижно право својине на кући стекао на основу уговора о купопродаји који је закључио са туженим ВВ, овереним пред Четвртим општинским судом у Београду дана 28.04.1986. године под Ов бр. 3767/1986, што је констатовано и у уговору од 02.10.1997.године. Тужени ВВ је као инвеститор саградио кућу, тако што је од Народног одбора општине Чукарице 1959.године добио грађевинску дозволу, а након тога је 1961.године добио и привремену употребну дозволу.

У листу непокретности бр. ... КО ... уписана је породична стамбена зграда бр. 1, као једини објекат који се налази на катастарској парцели бр. .. КО ... На предметној парцели као градском грађевинском земљишту површине 5 ари и 90 м² уписано је право својине Републике Србије и право коришћења туженог ГГ и сада пок. ЕЕ као правног претходника тужених ДД и ЂЂ. У катастру непокретности је уписано да на породичној стамбеној згради која се налази на парцели бр. ..., власник односно држалац није утврђен, а објекат је изграђен без одобрења за градњу.

У току поступка тужени ББ није спорио да је закључио уговор о купопродаји непокретности са тужилом дана 02.10.1997. године, те да је у целости исплаћена купопродајна цена и да је тужилца уведена у посед предметне непокретности 1997.године, док су тужени ВВ, ГГ, ДД и ЂЂ признали тужбени захтев.

Првостепени суд је најпре правилно оценио неоснованим приговор недостатка пасивне легитимације истакнут од стране тужене Републике Србије који се односи на утврђење права својине катастарске парцеле бр. ... КО ... Ово стога што је у катастару непокретности Република Србија укњижена као власник предметне катастарске парцеле бр. ... КО ..., па је истом тужбом морала бити обухваћена Република Србија као уписани власник парцеле заједно са носиоцима права коришћења, овде туженим ГГ и правним следбеницима уписаног корисника сада пок.ЕЕ а туженима ДД и ЂЂ, с обзиром да се ради о нужним супарничарима сходно одредби члана 211 Закона о парничном поступку. С тим у вези, у погледу тужбеног захтева за утврђење права својине катастарске парцеле бр. ... КО ... на страни туженог морају бити обухваћена сва лица која су у јавним књигама уписана као носиоци стварних права, било да је реч о праву својине или само о праву коришћења предметне катарске парцеле, јер су они нужни супарничари без чијег учешћа спорни имовински однос не може да се разреши, с обзиром да пресуда о утврђењу стварних права на непокретности има дејство према свима. Карактер јединственог нужног супарничарства значи да се материјално-правни однос мора на јединствени начин решити у односу на сва лица која се сматрају једном парничном странком а како је то правилно ценио првостепени суд.

У погледу тужбеног захтева који се односи на утврђење права својине на породичној стамбеној згради бр. 1, која се налази на катастарској парцели број ... КО ..., уписаној у Лист непокретности број ... КО ... правилно је првостепени суд оценио да су тужени ББ и ВВ пасивно легитимисани у погледу тог дела тужбеног захтева, с обзиром

да се налазе у материјално правном односу и то ВВ, као тужени који је изградио породичну стамбену зграду на којој тужила захтева утврђење права својине и који је исту продао ББ по основу уговора о купопродаји овереним од стране Четвртог општинског суда у Београду дана 28.04.1986. године након чега је ББ уговором о купопродаји из 1997. године исту непокретност, односно породичну кућу број 1 на предметној парцели продао тужили, имајући при том у виду да је у јавној књизи предметна породична стамбена зграда уписана као засебна целина.

Правилно је првостепени суд ценио основаним приговор недостатка пасивне легитимације Републике Србије који се односи на описани део тужбеног захтева за утврђење права својине на породичној стамбеној згради па је правилно одбио тужбени захтев у том делу у односу на тужене Републику Србију, ГГ и правних следбеника иза покојног ЕЕ а тужених ДД и ЋЋ. Наиме, и по ставу другостепеног суда, када се ради о утврђењу права својине на непокретности одржајем, један од битних услова је и да се ради о ствари на којој други има право својине. Према правилно утврђеном чињеничном стању у првостепеном поступку, породична стамбена зграда у односу на коју тужила тражи да се утврди њено право својине по основу одржаја, није евидентирана, односно није уписана ни као својина Републике Србије нити као својина ГГ и покојног ЕЕ чији су правни следбеници тужени ДД и ЋЋ. У катастру непокретности објекат се води као објекат без одобрења за градњу за који власник, односно држалац није утврђен. Стога, тужени Република Србија, ГГ и правни следбеници иза покојног ЕЕ тужени ДД и ЋЋ нису пасивно легитимисани у овом спору с обзиром да нису носиоци права својине на предметном објекту нити су са тужиљом закључили уговоре о преносу права својине на предметној породичној згради.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, ценећи основаност тужбеног захтева у односу на породичну стамбену зграду, првостепени суд је пошао од чињенице да је тужила почев од 1997. године у мирној и несметаној државини породичне стамбене зграде на којој тражи утврђење права својине, да је иста савесна с обзиром на постојање уговора о купопродаји који је закључила са туженим ББ и коме је у целости исплатила купопродајну цену након чега је и уведена у посед предметне непокретности а којом приликом јој је презентован и оверени уговор о купопродаји из 1986. године закључен између ББ и ВВ, то је правилно оцењено да је тужила савесни држалац предметне породичне стамбене зграде дуже од 20 година и правилном применом материјалног права садржаног у одредби члана 28 став 4 Закона о основама својинско-правних односа, правилно закључио да је тужила по основу одржаја стекла право својине на предметном објекту.

Неосновано се жалбеним наводима туженог ББ оспорава правилност одлуке садржане у ставу трећем изреке побијане пресуде указивањем да тужила нема употребну дозволу а да се само на основу употребне дозволе може конституисати право својине на новосаграђеном грађевинском објекту и никако другачије према Закону о планирању и изградњи, чиме се заправо указује да је побијана одлука у том делу донета неправилном применом материјалног права.

Наиме, у конкретном случају ради се о грађевинском објекту, породичној стамбеној згради изграђеној на основу грађевинске дозволе из 1959. године за коју је 1961. године добијена и привремена употребна дозвола, изграђеном на земљишту које

је уписано као својина тужене Републике Србије а на коме тужени ГГ и правни следбеници уписаног корисника покојног ЕЕ тужени ДД и ЂЂ имају право коришћења. Супротно жалбеним наводима туженог ББ, грађевински објекат за који није издата употребна дозвола, има своју употребну вредност па стога може бити предмет права својине и може му се пружити судска заштита која припада власнику грађевинског објекта а у супротном, када се такав објекат не би третирао као предмет власништва, градитељ би био лишен грађанско-правне заштите. Ово стога, што се одлуком суда којом се утврђује право својине на таквом објекту, уређује и међусобни однос парничних странака, при чему таква одлука не утиче на статус изграђеног објекта без употребне дозволе. Судбина таквог објекта цени се са становишта прописа о грађењу – Закона о планирању и изградњи а када се стекну услови са становишта прописа о грађењу и Закона о поступку уписа у катастар непокретности и инфраструктуре ("Службеном гласнику РС" бр. 41/2018 са изменама и допунама) цениће се испуњеност услова за упис тог објекта у јавне књиге. Према општим условима за упис стварних права у катастар у смислу члана 83-88 Закона о државном премеру и катастру, упис у катастар непокретности врши се на основу приватне или јавне исправе, која је по садржини и форми подобна за упис. Како је неоверени купопродајни уговор закључен између тужиље као купца и туженог ББ као продавца имао за пренос ванкњижно право својине на кући у ... која се налази на катастарској парцели бр. ... КО ..., то тужиља у складу са својим правним интересом, с обзиром да се налази у несметаној, савесној државине предметне непокретности дуже од 20 година, основано захтева доношење утврђујуће пресуде као јавне исправе која ће служити за упис права својине на предметној непокретности с тим што остали услови за упис тужиљиног права искључиво су предмет оцене посебног поступка пред надлежним катастарским органима.

Имајући у виду изнето, како је тужиља у мирној и несметаној државини породичне стамбене зграда дуже од 20 година и то почев од 1997. године када је и закључила уговор о купопродаји са туженим ББ и коме је у целости исплатила купопродајну цену и након чега је и уведена у посед предметне непокретности, то је правилно првостепени суд закључио да је тужиља по основу одржаја постала власник предметне непокретности дајући довољно јасне и аргументоване разлоге које као правилне у потпуности прихвата и овај суд као другостепени.

Приликом доношења другостепене одлуке, Апелациони суд је ценио и остале жалбене наводе туженог ББ али је нашао да се истима не доводи у сумњу законитост и правилност побијане одлуке садржане у ставу трећем изреке побијане пресуде те сходно томе исте није посебно образлагао сагласно овлашћењу из члана 396 став 1. и 2. Закона о парничном поступку јер не могу довести до повољније одлуке по туженог.

Решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу петом изреке побијане пресуде у односу на туженог ББ преиначено је на основу члана 401 тачка 3 с обзиром да првостепени суд није правилно применио материјално право о чему другостепени суд води рачуна по службеној дужности. Сагласно одреби члана 150, 153, 154, и 163 Закона о парничном поступку тужиљи су признати трошкови за радње које су биле нужне и оправдане за вођење поступка и то за састав тужбе 22.500,00 динара, за приступ на 3 одржана рочишта по 24.000,00 динара, за приступ на једно неодржано рочиште 12.750,00 динара и судске таксе на тужбу и пресуду по 66.300,00 динара, односно све у укупном износу од 239.850,00 динара са законском затезном каматом

сагласно члану 277 Закона о облигационим односима од дана извршности пресуде па до исплате, а све обрачунато у складу са Адвокатском тарифом и Таксеном тарифом у време пресуђења.

Захтев туженог ББ за накнаду трошкова другостепеног поступка је одбијен, будући да је исти успео у незнатном делу и то само у погледу одлуке о трошковима поступка, те је сходно одредби члана 165 Закона о парничном поступку донета одлука као у ставу четвртом изреке ове пресуде.

Одлучујући о тужбеном захтеву тужиле за утврђење права својине по основу одржаја на катастарској парцели бр. ..., градско грађевинско земљиште, уписане у лист непокретности број ... КО ..., имајући у виду Закон о изменама и допунама Закон о основама својинскоправних односа ("Службени лист СРЈ" број 29/96), првостепени суд је полазећи од утврђеног чињеничног стања, закључио да како се тужилца налази у савесној државини предметне катастарске парцеле од 1997. године, чија савесност произилази из чињенице закљученог уговора о купопродаји са туженим ББ, коме је у целости исплатила купопродајну цену након чега је и уведена у посед предметне непокретности као и из чињенице да јој је приликом купопродаје презентован оверени уговор о купопродаји из 1986. године закључен између ББ и ВВ, то је тужилца стекла право својине предметне катастарске парцеле протоком рока од 20 година сагласно члану 28 Закон о основама својинскоправних односа.

Међутим, овакав закључак првостепеног суда за сада се не може прихватити као правилан, јер је заснован на неправилној примени материјалног право о чему другостепени суд води рачуна по службеној дужности, због чега ни чињенично стање није потпуно и правилно утврђено.

Закон о основама својинскоправних односа ("Службени лист СФРЈ" број 60/80 и 36/90, "Службени лист СРЈ" број 29/96 и "Службени гласник РС" број 115/2005-др.закон), у члану 20 прописује да се право својине стиче по самом закону на основу правног посла и наслеђивањем (став 1.). Одредбом члана 21 истог закона прописано је да по самом закону право својине се стиче стварањем нове ствари, спајањем, мешањем, грађењем на туђем земљишту, одвајањем плодова, одржајем, стицањем својине од невласника, окупацијом и у другим случајевима одређеним законом. Одредбом члана 28 став 4 ЗОСПО, прописано је да савестан држалац непокретне ствари, на коју други има право својине, стиче право својине на ту ствар одржајем протеком 20 година. Чланом 72 истог закона, прописано је да је државина законита ако се заснива на пуноважном правом основу који је потребан за стицање права својине и ако није прибављена силом, преваром или злоупотребом поверења (став 1), а државина је савесна ако држалац не зна или не може знати да ствар коју држи није његова (став 2) и савесност државине са претпоставља (став 3).

Основано се жалбеним наводима тужене Републике Србије указује да је првостепени суд пропустио да утврди релевантне чињенице за оцену савесности тужиле, као кумулативног услова за стицање права својине одржајем на предметној катастарској парцели с обзиром да се закљученим уговорима о купопродаји врши пренос права својине на кући за коју није издата грађевинска дозвола. С тим у вези, другостепени суд имао је у виду да је тужена Република Србија у одговору на тужбу у

потпуности оспорила тужбу и тужбени захтев и између осталог указала да је катастарска парцела бр. ... КО ... грађевинско земљиште у својини Републике Србије.

Наиме, одржај (*usucapio*) је један од оригинарних начина стицања права својине на основу државине која има одређене квалитете (узукациона државина) и која је трајала законом утврђено време. Одржај има за последицу да се фактичка власт претвара у правну, тј. да државина као фактичко стање, под одређеним условима прераста у субјективно право. Ако неко лице дуже времена држи ствар као да је њен власник, он ће уз испуњење осталих законских услова, заиста постати њен власник. Циљ одржаја је да се отклони трајнији несклад између државине и својине, да се стабилизује одређено стање које већ дуже времена фактички постоји. Претварање фактичког стања у правно је фактор пацификације односа у којима постоје отворена питања, чиме се доприноси остварењу важне друштвене потребе за стабилношћу и извесношћу у правним односима. Циљ одржаја је, дакле вишеструк, поред интереса стицаоца (узукапиента) постоји општи интерес за поједностављење и умирење правног поретка. Повећава се степен правне сигурности у друштвеним односима и поверење у правни промет, јер се стицањем права својине путем одржаја, отклања сумња припадају ли заиста ствари и права онима који их имају у државини.

Према законској формулацији у одредби члана 72 ЗОСПО, државина је савесна ако држалац не зна или не може знати да ствар коју држи није његова (члан 72, став 2). Квалитет савесности процењује се према субјективном уверењу држаоца (*bona fides*) да ли му је познато или је према постојећим околностима могло бити познато да ствар коју држи није његова односно да припада неком другом. Савестан је онај држалац који верује у правни основ своје државине тј. оправдано сматра да је и титулар права чију садржину фактички врши. Савесни држалац није свестан ако се његова фактичка власт разилази од правног стања. Та његова заблуда о свом сопственом праву мора бити објективна, тј. таква да он према нормалним околностима није морао да сумња да није стекао право које фактички врши. За појам савесности није довољна чињеница да је држалац у извињавајућој, оправданој, заблуди о праву чију садржину врши, него се захтева да није ни могао ни морао према објективним приликама и околностима посумњати да није титулар права чију фактичку власт врши а што је првостепени суд пропустио да утврди код оцене савесности тужиље као држаоца предметне катастарске парцеле.

По ставу Апелационог суда, за правилну примену материјалног права садржаног у одредби члана 28 став 4. ЗОСПО, првостепени суд, иако се позива на уговор о купопродаји Ов бр. 3767/1986 од 28.04.1986. године и уговор о купопродаји од 02.10.1997. године, пропустио је да утврди да ли је према објективним критеријумима тужиља имали савесну државину као услов за стицање права својине одржајем све време које је законом одређено, односно од каквог је значаја на савесност тужиље чињеница да је у уговору од 02.10.1997. године наведено да је продавац власник куће у ... која се налази у улици ..., постојеће на кат.парцели бр. ... КО ... изграђене на основу грађевинске дозволе Народног одбора општине Чукарице од 10.10.1959. године и по том основу корисник земљишта под зградом која служи употреби зграде идентично кат.парцели бр. ... КО ... С тим у вези, првостепени суд пропустио је да утврди да ли је тужиља као купац непокретности у време закључења предметног уговора од 02.10.1997. године имали сазнања односно могла знати према објективним

критеријумима да продавац а тужени ББ није власник предметне катастарске парцеле.

Наиме, према ЗОСПО се захтева да савесна државина као услов за стицање права својине одржајем (ванредни одржај), треба да постоји све време које је законом одређено јер време почиње тећи оног дана када је држалац ступио у државину ствари, а завршава се истеком последњег дана времена потребног за одржај. Држалац је савестан ако се докаже да је био савестан у моменту стицања државине и у моменту истека рока за одржај. У међувремену се претпоставља његова савесност а ко тврди супротно мора то и да докаже. Савесност се не процењује једнако приликом стицања државине и током протеча рока на које држалац држи ствар. Савесност се цени по једном строжем критеријуму у време стицања државине, а по другом, блажем критеријуму касније, док тече време потребно за одржај. У време стицања државине држалац је несавестан ако је знао или је према приликама морао знати, при чему је ово његово погрешно веровање последица грубе непажње (*culpa lata*). Погрешно веровање да је претходни држалац власник не чини га несавесним ако је последица обичне непажње (*culpa levis*). Зато ће савесна државина постати несавесна ако држалац заиста сазна да нема право на државину, а не и ако је само био у прилици да то сазна. Од држаоца се не може захтевати да касније, док тече законски рок за одржај, стално проверава да ли је ствар стекао од власника, те да ли је следствено томе и сам постао власник. Последица тога је да га пропуштање могућности да сазна да је претходник био невласник не чини га несавесним, било да је то пропуштање последица обичне или грубе непажње, држалац постаје несавестан тек ако стварно сазна да је ствар набавио од невласника.

У поновном поступку, првостепени суд ће правилном применом материјалног права на које му је указано од стране другостепеног суда у циљу потпуног и правилног утврђења чињеничног стања, правилно ценити све писмене доказе у списима предмета, саслушаће поново тужиљу у циљу разјашњења спорних чињеница односно да ли је тужила према околностима конкретног случаја ценећи како субјективне тако и објективне околности могли знати да је катастарска парцела бр. ... КО ... у чијој је државини, јавна својина Републике Србије, с обзиром да је у уговору о купопродаји од 02.10.1997. године наведено да се на тужиљу као купца преноси ванкњижно право својине на кући у ... која се налази на катастарској парцели бр...КО ... са правом коришћења катастарске парцеле бр. ... КО ..., па ће поново ценити постојање и испуњеност услова за стицање права својине на предметној катастарској парцели по основу одржаја, применом члана 28 став 4. Закона о основама својинскоправних односа, након чега ће донети нову, правилну и на закону засновану одлуку за коју ће дати потпуне, јасне и довољне разлоге о свим битним чињеницама.

Укинуто је и решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу петом изреке побиијане пресуде у односу на тужену Републику Србију, јер зависи од коначног исхода спора, сходно одредби чл.165 Закона о парничном поступку.

Из изнетих разлога, одлучено је као у ставу петом изреке ове пресуде на основу члана 392 став 2 и члана 401 тачка 3 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” бр.72/11 ... 18/20).

**Председник већа-судија
Јелена Стојиљковић с.р**

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић